

Woestijnbergen

Lydia Millet bij Meulenhoff:

De laatste zomer
Woestijnbergen

Lydia Millet

WOESTIJNBERGEN

ROMAN

Vertaald door Inge Kok

MEULENEER

Nederlands
Letterenfonds
dutch foundation
for literature

De vertaler ontving voor dit project een werkbeurs van het
Nederlands Letterenfonds.

ISBN 978-90-290-9809-0

ISBN 978-94-023-2123-4 (e-book)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Dinosaurs*

Omslagontwerp: David J. High, highdzn.com,

bewerkt door Pinta Grafische Producties

Omslagbeeld: © British Library Board / Bridgeman Images

Vormgeving binnenwerk: Steven Boland

© 2022 Lydia Millet

© 2024 Nederlandse vertaling Inge Kok en Meulenhoff Boekerij bv,
Amsterdam

Woestijnbergen is een roman. Namen, personages, locaties en gebeurtenissen zijn ontsproten aan de verbeelding van de auteur of worden fictief gebruikt. Elke overeenkomst met werkelijke gebeurtenissen, plaatsen of personen, levend of dood, is puur toeval.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Treur

Toen hij besloot uit New York weg te gaan, koos hij Arizona op grond van wat dronebeelden die hij had gezien. Ze slingerden door de canyons, rode uitlopers van de bergen, over saliegroen struikgewas en hoog oprijzende cactussen met uitgestrekte armen. Toen omhoog naar grotere hoogten, waar bossen waren van ponderosa-dennen.

Eilanden in de lucht, zo werden die woestijnbergen genoemd.

Gil was zich er tijdens het kijken naar de film scherp van bewust dat hij zelf nooit met die hypnotische stabiliteit over het golvende landschap zou glijden. Nooit over bomen zou scheren zoals die stalen vogel – zo dichtbij dat hij de clusters groene naalden op de dennentakken zag buigen en zwaaien in de wind.

Hij was zich ook bewust van de truc van de aanzwellende koormuziek die onder het beeldmateriaal was gezet. Die kreeg je bij geen enkel landschap.

Desondanks fascineerde het hem. De woestijn bezat een vreemde schoonheid die zo anders leek als maar mogelijk was binnen de achtenveertig aaneengesloten staten van de Verenigde Staten. Het tegenovergestelde van Manhattan.

Hij herkende het patroon. Hij ging naar nieuwe plekken omdat die niet hetzelfde waren als de oude.

Maar hij wilde de afstand voelen in zijn botten en huid, in de grond onder zijn voeten. Niet in een vliegtuig stappen en vijf uur later na een whisky en een dutje landen.

En ook niet rijden, met de snelheid en het gerief die auto's je boden.

Hij was niet op zoek naar gemak. Hij hoefde nergens naartoe en er zat niemand op hem te wachten.

Op wandelwebsites zocht hij uit wat hij moest meenemen, het gewicht van kampeerspullen, water en eten. Hij zette zijn route nauwkeurig uit, spreidde papieren kaarten uit op zijn keukentafel, controleerde elke etappe aan de hand van plaatselijke gegevens van Google. De route ging scherp naar het zuiden, vanwege de kou die binnenkort zou invallen, liep vervolgens pal naar het westen langs de onderkant van het land, van Georgia naar Louisiana, door Texas en New Mexico.

Niet veel langer dan het Appalachianpad, dat mensen elk jaar van begin tot eind liepen. Maar zwaarder door diverse details, aangezien de geasfalteerde verkeersaders van het land niet waren ontworpen voor voeten.

Vervolgens verkocht hij zijn loft in het Flatiron District. Kocht een huis in Phoenix, ongezien, op virtuele rondleidingen en bewerkte, kunstig verlichte foto's na. Pakte zijn bezittingen in en liet verhuizers komen om ze daarnaartoe te brengen.

De lange wandeltocht duurde bijna vijf maanden. Hij rustte wanneer zijn benen of rug pijn deden – een pijn die na de eerste paar weken minder hevig werd – en overnachtte in motels als hij die kon vinden. Naarmate hij verder westwaarts kwam, werd de afstand van het ene naar het volgende motel groter. In Texas verstreken er zelfs bij een tempo van veertig kilometer per dag soms vier dagen tussen benzinepompen. En meer dan een week tussen motels. Toen moest hij veel meer water meenemen. Het zorgvuldig rantsoeneren.

Afgezien van het gewicht van water en de kou vormde de beschikbaarheid van wc's en douches zijn grootste probleem. Hij begon te stinken wanneer hij te lang moest kamperen – dat wist hij, hoewel hij nagenoeg immuun was voor de lucht – en

soms had een receptionist kapsones. Op het eerste gezicht zag hij eruit en rook hij als een dakloze.

Maar zijn creditcard deed het en hij werd mooi schoon.

Tijdens de wandeltocht verstreek de tijd zo traag dat hij er niet meer op lette. Die kon meedogenloos zijn in zijn eentonigheid.

Andere keren leek de traagheid een positieve eigenschap.

Op die momenten keek hij terug op de afgemeten dagen en uren van zijn leven in de stad, met zijn vakjes en rijtjes, zijn keurige compartimenten, en begon hij te geloven dat die versie van tijd juist verkeerd was.

Een netwerk dat net als de stad zelf was ontworpen om iedereen op zijn toegewezen stoel te houden.

Nadat hij in zijn nieuwe huis was gaan wonen, stond het glazen huis ernaast nog wekenlang te koop. Uit nieuwsgierigheid had hij het neerzetten van de meubels onderbroken om naar een bezichtiging te gaan.

Het was een modern meesterwerk uit het midden van de eeuw, pochte de makelaar.

Hoewel het in feite was gebouwd in de jaren negentig.

Vanuit zijn huis kon hij onbelemmerd naar binnen kijken, zag hij alleen de slaapkamers en badkamers niet. Er was een open indeling: entree, woonkamer, eetgedeelte en keuken. Aan de kant die uitkeek op zijn huis bestond de muur uit een onderbroken lange glazen wand.

Aan de andere kant, in de badkamers, zaten gewone ramen. Hij was de enige buurman met uitzicht op het door glas ingesloten toneel.

Hij had zich afgevraagd wie ervoor zou kiezen om daar te wonen. Voor het oog van de wereld.

Maar hij was nog steeds aan het wennen aan de sfeer en stilte in zijn huis – ouder dan het glazen huis, met zulke ruime

kamers en hoge plafonds dat hij het in gedachten een kasteel noemde – toen er een gezin van vier personen in kwam wonen.

Een man, een vrouw, een meisje en een jongen.

Hij woonde alleen, dus was het moeilijk om niet naar hen te kijken. In het begin leken ze voor hem op een groep mannequins, in de etalage van een chic warenhuis.

Bloomingdale's, zeg maar. Of Saks.

Misschien was privacy gewoon minder belangrijk voor het gezin, dacht hij, dan het uitzicht dat je binnen had. De glazen wand was uitgerust met schermen met afstandsbediening – de makelaar had de rustige beweging ervan voor hem gedemonstreerd – die naar beneden gleden om de hitte buiten te houden, het huis te beschermen tegen de zomer in de woestijn. Aan het eind van een hete dag kon je desgewenst op een knopje drukken en gingen de schermen weer omhoog.

Op die manier kon je 's morgens de zon zien opkomen. En 's avonds kon je door de ramen in de slaapkamers op het westen de zon zien ondergaan.

's Avonds werd het glazen huis door de lampen binnen een nog feller verlicht theater, met fel afstekende kleuren en figuren tegen het decor van omringende duisternis.

De ouders waren iets jonger dan hij, dacht hij. Eind dertig of wellicht begin veertig. De vrouw was blond en stak haar haar op in een elegante wrong wanneer ze het huis verliet, maakte het met een bedreven hand bij haar nek los wanneer ze weer binnenkwam. De man was lang en had gebeeldhouwde trekken, een bos zwart haar boven een hoog voorhoofd en een lichtbruine huid.

Het jongetje was de vader in het klein en de tienerdochter leek op haar blonde moeder.

Op een middag viel hem op dat de vrouw door de keuken liep – het was een bewolkte dag en de schermen waren opgehaald. Toen hij in zijn lievelingsstoel ging zitten om een boek te lezen en van de bladzij opkeek, kon hij door een kier in de gordijnen van het raam naast hem kijken en het hele tafereel van de open indeling zien.

Hij zat zomaar wat toe te kijken terwijl ze een stuk aluminiumfolie straktrok en een keurig vel afscheurde. Ze dekte iets met de folie af, gebaarde vervolgens naar de kinderen – de jongen, die aan de eetkamertafel iets van lego aan het bouwen was, en het meisje, dat opstond van een bank voor de televisie.

Ze gingen met hun drieën de voordeur uit, terwijl de vrouw haar in folie gewikkelde bord droeg en de kinderen treuzelend achter haar aan kwamen.

Ze liepen naar de stoep en sloegen af naar zijn eigen voortuin. Toen naar zijn eigen voorpad.

Hij had een ogenblik het gevoel dat hij in de val zat. Niet klaar was voor een ontmoeting.

Hij keek neer op zijn voeten: in één sok zat een gat bij de grote teen.

Maar ze moesten weten dat hij thuis was: zijn auto stond op de oprit. Als zijn auto er was, was hij thuis. Phoenix was gebouwd voor auto's, net als Los Angeles. Zonder kwam je vrijwel nergens.

Het eerste wat hij had gedaan toen hij was gearriveerd, was een auto kopen. In New York had hij er nooit een nodig gehad.

Ze belden aan, dus schoot hij in zijn schoenen en ging hij naar de hal. Op het scherm van het beveiligingspaneel zag hij hen: de vrouw keek glimlachend naar hem op, achter haar, onduidelijk, de bovenkant van de hoofden van de kinderen.

Verdomme, dacht hij, en hij voelde zijn hartslag versnellen. Schrik, maar ook een zweem van blijde verwachting: het was een saaie aaneenschakeling van dagen geweest.

En hij deed de deur open.

De vrouw, die van dichtbij nog eleganter was, zei wat vriendelijke burens in televisieseries uit de jaren vijftig zeiden.

Het was een perziktaart. Ze hoopte dat hij ervan hield – ze was geen keukenprinses, maar bij bakken moest je gewoon het recept volgen.

Bovendien had haar dochter geholpen. Die maakte graag toetjes.

Ze heette Ardis. De kinderen waren Clem en Tom.

Gil zei zijn eigen naam en gaf iedereen stijf een hand, waarbij hij bukte om de kinderen te bereiken. Ze voelden zich opgelaten. Waren niet gewend een hand te geven. Dat was niet de gewoonte, besepte hij, bij kinderen.

Misschien hoorde je ze tegenwoordig geen hand meer te geven.

Toen pakte hij de taart aan. Zei dank je wel en stond daar met het ding in zijn handen. Een man die een offerande had ontvangen.

Moest hij hen binnen vragen? Dat dacht hij niet. De kinderen zouden niet willen blijven plakken.

‘We zullen je niet langer ophouden,’ zei Ardis.

Hij hoorde te protesteren, dat schreven de goede manieren voor. Maar zijn lippen bewogen niet.

‘Nogmaals bedankt,’ zei hij ten slotte. ‘Hij ziet er heerlijk uit. Dit is heel aardig. Het had net andersom moeten zijn – ik had er zelf aan moeten denken. Bloemen of zo moeten brengen. Ik ben nog niet aan de buurt gewend. Ik woon hier ook nog maar kort.’

‘Graag gedaan! Eerlijk. We hadden gewoon een project nodig.’

‘Nou. Ik ben er blij mee.’

Iemand anders zou vragen hebben gesteld. Zodra ze waren vertrokken, zouden er een paar in hem opkomen.

Op dit moment schoot hem niets te binnen. Hij was een hert, gevangen in het licht van koplampen.

‘Julie hebben een prachtig huis,’ waagde hij.

‘O! Ja. Jij ook.’

Dat was nu vastgesteld, ze hadden allebei een prachtig huis. Dat hadden ze met geld gekocht.

De kinderen draaiden zich om, wilden gaan, en hij stak zijn hand uit om de taart op een richel te zetten. Zodat hij de deur kon dichtdoen.

Ardis begon achter hen aan te gaan, draaide zich toen om en keek hem weer aan. Glimlachte met een nieuwe levendigheid, alsof ze nu de koetjes en kalfjes achter de rug waren was vrijgelaten in de werkelijkheid.

‘Toen we besloten het huis te kopen – ik bedoel, ik werd er verliefd op, dus, tja –, maar ik maakte me wel zorgen.’ zei ze. ‘Over de glazen wand. Ik dacht: jeetje, wie er maar naast woont zal een menselijk aquarium krijgen om naar te kijken. Er zat vroeger getint folie op, waardoor het meer eenrichtingsverkeer werd, maar dat zal in de loop der jaren wel zijn vervaagd. Er is een gespecialiseerd bedrijf dat de folie opnieuw aanbrengt en dat heeft een lange wachtlijst. Ik wist eerst niet hoe lang. En als de schermen neer zijn, begin ik me na een tijdje claustrofobisch te voelen. Daarom wilde ik gewoon zeggen dat ik hoop dat het op het moment niet te irritant is. De realityshow in ons aquarium. Daarginds.’

Hij worstelde om de juiste woorden te vinden.

‘Ja. Ik... ik heb geprobeerd niet te staren. Niet expres. Maar het is, tja, het is het landschap dat er is. Ik kijk gewoon naar buiten. En dan voel ik me net een gluurder, een *peeping Tom*.’

Achter zijn moeder keek Tom op. Geroepen.

‘O, neem me niet kwalijk. Een Engelse uitdrukking.’

Hij kon zichzelf wel voor de kop slaan. Zonder enige aarzel-ing introduceerde hij het idee van perverse figuren.

Leuk. Afkomstig van de vrijgezelle buurman.

‘Natuurlijk, dat gevoel zou iederéén hebben,’ stelde Ardis hem gerust. Ze knikte vol begrip. ‘Iederéén zou zich zo voelen.’

‘Vorig jaar, toen ik dít huis kocht, was ik aan de Oostkust. Ik heb het online gevonden. Ik heb het nooit bezocht. Ik heb wel de satellietbeelden gezien. Maar ik heb niet echt naar de andere huizen gekeken.’

‘Je had er geen idee van dat je een voyeur zou moeten zijn.’

Maar ze glimlachte opnieuw. Oprecht.

‘Nou. Ik zal proberen dat niet te zijn,’ zei hij. Hij voelde zich schaapachtig.

‘Doe geen moeite!’ zei Ardis. Ze hief haar handen op. ‘Jij kunt er niets aan doen. Je moet kijken waar je wilt. Je ogen overal op richten! Als je in je eigen huis bent, dan moet je vrij zijn!’

Ze had iets uitbundigs.

Alsof alles mogelijk was. En ze niets te verbergen had.

In zijn vroegere leven, voor zijn vertrek uit New York, waren vogels hem nooit opgevallen. Hij had eraan gedacht zoals je aan vlinders of bloemen denkt, vluchtige indrukken van een leven elders. Hij had zich tropische soorten voorgesteld. Een bonte drukte.

Maar hier waren de meeste bruin of grijs. De gangbare soorten op het terrein van het kasteel in elk geval. Ze hupten en pikten. Met uitzondering van een grijze duif die niet hupte. Die rolde voort met een komische gang, zwaaide van de ene naar de andere kant, met zijn rode pootjes een beetje naar buiten gedraaid. Zijn borst opgezet. Rond. Zwaar van voren.

Hij ontdekte dat het dier een nest aan het bouwen was. Bij de bovenkant van een schuifdeur naar het terras achter zijn huis, op de beugel van een lamp. Takjes en papiersnippers. Hij haalde de gloeilamp eruit omdat de lamp door beweging werd

geactiveerd, net als alle buitenlampen van het kasteel. Hij was bang dat het nest in brand zou vliegen.

De beveiliging kwam langs om de boel te controleren. Het nest was er misschien een week en de grijze vogel zat erop.

De man van het bedrijf controleerde de buitenrand, de sensoren. Verving een reservebatterij. Gil liep achter hem aan, keek toe. Hij zag dat de man het nest in de gaten kreeg.

‘Moet ik dat voor u weghalen?’

‘Nee!’

‘Het is maar een treurduif,’ zei de man. ‘Ze zal binnen de kortste keren ergens anders een nest bouwen. We hebben ze bij mij thuis ook. Ze nestelen boven deuren. En andere drukke plekken. Vliegen zeer geërgerd op en bezorgen je de schrik van je leven. Mijn vrouw gilt. Telkens weer.’

‘Nee, maar in elk geval bedankt,’ herhaalde Gil.

‘Zonder die lamp bent u wel minder zichtbaar.’

‘Dat geeft niet.’

De man was niet zoveel thuis als de anderen. Hij leek zowel op zondag als doordeweeks te werken, maar korter. Hij vertrok na het middageten in colbert en met een stropdas, kwam terug voor het avondeten.

Hun achtertuinen werden gescheiden door een hek en twee heggen voor de privacy. Als de ene buur besloot een heg weg te halen, bleef de andere daardoor nog over als barrière. Maar het kasteel had een bovenverdieping op een iets aflopende heuvel. En het glazen huis was gelijkvloers, waardoor Gil over de heggen heen kon kijken.

Zijn tuin bestond uit een woestijnlandschap, bedden met cactussen en keien in het zand. Het glazen huis had een enkele hoge, oude boom en een uitgestrekt gazon waarop Tom graag speelde.

Het lukte hem nooit om zijn zus met hem te laten spelen.

Door het raam zag Gil hem smeken voordat hij naar buiten ging, maar ze schudde haar hoofd en richtte zich weer op haar telefoon.

Dus ging hij alleen naar buiten, vaak gehuld in beschermende kleding: omvangrijke beenkappen en armbeschermers. Hoewel hij geen tegenstander had.

Op het gazon sprong en trapte en stootte hij als een bezetene in de lucht, met kreten als 'He-ja!' En 'Ho-ja!'

Hij trainde in vechtsporten.

Zichzelf aangeleerd, volgens Gils sterke vermoeden.

'Tornadotrap! He-ja!'

Na een paar dagen hiervan kwam de man op een ochtend in zijn pyjama het huis uit en hing een stootzak aan hun boom. Tom volgde hem, keek hoe hij de zak vastbond. Vervolgens deed hij een serie keiharde stoten uit.

De laatste was een wilde, felle trap. De jongen viel raar neer.

Gil lachte. Niet uit gemeenheid maar van vreugde.

Hoelang was het geleden dat hij hardop had gelachen? Dat kon hij zich niet herinneren. 's Avonds keek hij naar de politieke comedyshow's, maar die ontlokten hem niet meer dan een glimlach.

Tom strompelde weer met zijn vader naar binnen. Zijn kreupele gang werd theateraal overdreven.

Eerst ontzag hij het ene been, daarna het andere. Hij had het gewoon nog niet onder de knie.

In de woestijn waren de zomers zo heet dat de meeste bewoners weinig naar buiten gingen. Dat gold voor Ardis en haar man, en ook voor Clem. Maar het gold niet voor Tom.

'Het is wonderbaarlijk. Kleine kinderen. En de temperatuur. Hij voelt de hitte nauwelijks,' zei Ardis.

Ze waren elkaar tegengekomen bij de stoepwand, waar ze hun brievenbus openmaakten. Zelfs in deze buurt, waar ern-

stige misdaden nooit voorkwamen, zaten de meeste bussen op slot.

Kennelijk een principekwestie.

Het was geen afgesloten buurt, maar dat scheelde niet veel.

‘Ik zie hem veel alleen spelen,’ zei Gil.

‘Hij is hier nog niet naar school geweest,’ zei Ardis. ‘Dus heeft hij geen vriendjes.’

Gil knikte.

‘En hij wil niet naar een dagkamp,’ zei Ardis. ‘Omdat hij daar ook geen vriendjes heeft.’

‘Ik ken het gevoel,’ zei Gil.

Zelf had hij wel twee vrienden. Min of meer. Allebei aan de Oostkust. Vic en Van Alsten.

Getrouwd en druk.

Plus Rajiv, die zijn beste vriend was geweest in zijn studententijd. Maar toen hij was verloofd, was hij naar India verhuisd om in de buurt van de familie van zijn vrouw te zijn.

De anderen waren langzamerhand verdwenen.

‘Ik weet niet wat ik met Tom aan moet,’ zei Ardis. ‘Het duurt nog bijna twee maanden voor de school begint! We beperken zijn schermtijd. En hij leest veel, maar uiteindelijk wordt hij rusteloos.’

Ze had een fijn gezicht, met tere trekken en een mooie huid. Ze droeg een grote zonnebril, heel charmant.

‘Ik moet je het bord van de taart nog teruggeven,’ zei hij.

‘Heb je die taart werkelijk opgegeten?’ zei Ardis. ‘Je kunt het eerlijk zeggen als je hem niet op hebt gekregen. Ik zal niet beledigd zijn. O! Ik hoop dat je niet glutenvrij bent? Dat had ik moeten navragen. Iedereen is tegenwoordig glutenvrij.’

‘Nee. Ik ben nog van de oude stempel, ga tegen de trend in. Ik ben blij met gluten. Hij was heerlijk. Ben ook geen veganist. Zat er roomkaas in het mengsel?’

‘Zure room.’

‘Ik moet bekennen dat ik hem in twee keer heb opgegeten.’

‘Je moet bij ons langskomen!’ Ineens enthousiast. Gegrepen door een perfect idee. ‘Ga met Tom ballen of zo. Zou je dat érg vinden? Tien minuten van je tijd zou al een gódsge Geschenk zijn. Hij verveelt zich zo dat hij me door het hele huis achternaloopt. Waar ik ook naartoe ga. Als een hondje. Ik word er gek van.’

Hij aarzelde. Als Tom nu eens totaal geen belangstelling had voor de activiteit? Vermoeid klaagde: Móét dat? wanneer ze het tegen hem zei. Ballen met een of andere vent die ik niet eens ken?

Dat kon hij het joch niet kwalijk nemen. Absoluut niet.

‘Geloof me maar,’ zei ze vlug. Een gedachtelezer. ‘Hij is wanhopig. Op dit moment zou hij ballen met een lading baksteen. Niet persoonlijk bedoeld. Maar je zou niet eens met hem hoeven te prátén.’

Hij liep zijn huis in en haalde nerveus het bord op. Was het schoon? Was dat een aangekoekt stukje korst? Hij krabde erover met een vinger.

Nee. Gewoon een deukje in het glas.

Hij zette zijn eigen zonnebril op. Waarom had hij gezegd dat hij nú zou meegaan? Hij had het kunnen uitstellen.

Buiten was het snikheet. Het moest drieënveertig graden zijn.

Maar Ardis had iets. Stuwkracht – je kon haar niets weigeren. Het was gemakkelijker om dat niet te doen.

Tom deed open en ging hem voor door het woon- en eetgedeelte.

Gil zette het taartbord op het keukeneiland. Ardis kwam tevoorschijn van ergens uit het inwendige.

‘Ik ga even douchen,’ zei ze. ‘Clem zit in haar kamer te lezen. Waarom ga je niet wat buitenspelen, Tom? Gil zei dat hij met je zou kunnen ballen. Heb je je ingesmeerd met zonnebrandcrème?’

‘Ik heb een hekel aan zonnebrandcrème,’ deelde Tom mee.

‘Ja. Maar heb je je er toch mee ingesmeerd?’

Tom liet een combinatie van hoofdschudden en knikken zien.

‘Kom mee!’ zei hij tegen Gil. ‘Ik heb een knuppel. Ik heb heel veel ballen. Maar ik heb geen ballenkanon.’

‘Ach. Tja. Niemand heeft een ballenkanon,’ zei Gil.

‘Een vriendje van mij wel! Donny. In Denver. Daar hebben we hiervoor gewoond. Het is een Lobster Elite Grand Four.’

‘O,’ zei Gil. ‘Wauw. Een Lobster.’

Ze gingen naar het terras achter het huis, de trap af. Tom gooide een kist naast de trap open. Trok er een plastic knuppel uit en een emmer wiffleballen.

‘Ik moet hiermee spelen,’ zei hij. ‘Op een keer? Toen we tegen echte softballen sloegen?’ Werd Donny geraakt. Bal in zijn gezicht.’

‘Au,’ zei Gil.

‘Ik had het niet gedaan. Het was een kind dat Rebel heette en dik was.’

‘Ach, dik.’

‘En heel sterk. Het was niet haar bedoeling, maar toch. Donny werd precies in zijn oog geraakt. Er is zelfs een ziekenwagen gekomen.’

‘Dat moet pijn hebben gedaan.’

‘Maar hij is niet blind geworden.’

‘Wat een mazzel,’ zei Gil.

‘Hij droeg een lapje voor zijn oog. Dus toen hebben zijn ouders de Lobster voor hem gekocht.’

‘Een goede afloop.’

‘Kun jij goed gooien? Ik kan niet goed gooien.’

‘Dat kan ik niet zeggen,’ zei Gil. ‘Ik ben te bescheiden.’

‘Ik vind het leuker om te slaan.’

Dus wierp hij en sloeg Tom. En miste. Heel vaak.

De zon brandde.

‘Denk je dat ik een glas water kan krijgen?’ vroeg hij ten slotte aan Tom.

Hij kon voor het water teruggaan naar zijn eigen huis, maar dan leek het misschien alsof hij snel een eind maakte aan het ballen.

‘O. Water is in de keuken.’

Als hij alleen naar binnen ging, zou Ardis misschien net uit de douche komen.

Een intimiteitsrisico. Ongepast.

‘Laten we samen naar binnen gaan. Je kunt me laten zien waar het is.’

Tom liet zijn knuppel onwillig vallen.

Maar in de keuken was hij in verwarring.

‘Water komt uit de koelkast,’ zei Tom, wijzend naar de dispenser.

‘Een glas?’

‘Ik weet niet waar ze zijn!’ Hij leek een beetje in paniek. ‘Zij pakt ze altijd voor me!’

Die kinderen van tegenwoordig, zou Van Alsten hoofdschuddend hebben gezegd.

Van Alsten had een hekel aan die kinderen van tegenwoordig. Kon zelfs die van hem nauwelijks verdragen.

Dat beweerde hij tenminste.

‘Ik kijk hier. In de kast.’

Hij trok een kastdeur open, aarzelend. Wilde niet te ver gaan. Maar hij was zo uitgedroogd dat hij bijna wanhopig was.

‘Hallo, jongens,’ zei Ardis, die op blote voeten binnenkwam. Ja hoor: badjas. Dik en wit, badstof. Een handdoek om haar haar. Onberispelijk. Geen enkele volwassene hoorde zo’n gave huid te hebben.

‘Sorry. Ik zocht een beker. Voor water. Dorst.’

‘Ik zal er een pakken,’ bood ze met een glimlach aan.

Terwijl hij daar stond te drinken zag hij haar boven de rand van het glas. Nog altijd met een glimlach. Een liefdezuster.

‘Ik heb gewoon een goed gevoel over je,’ zei ze tegen hem toen hij het glas op had.

Het aardigste wat een vrouw in jaren tegen hem had gezegd.

Hij moest haar man leren kennen, besloot hij.

Hij had geen snode plannen met Ardis. Maar toch.

Diezelfde avond stond de man bij Gil op de stoep. Gil verbeelde zich dat hij dacht: Die vent is bij mij thuis geweest. Ik moet maar even gaan kijken wat voor vlees ik in de kuip heb.

Van dichtbij leek hij op de levenslustige spion uit een tekenfilmserie voor volwassenen van wie Gil zich de naam niet kon herinneren. Die grote lok zwart haar over zijn voorhoofd.

Maar die spion was weliswaar knap op een tekenfilmmanier, maar was een irritante eikel. Terwijl de echtgenoot dat niet was.

‘Ik zou kunnen vragen of ik een stuk gereedschap kan lenen,’ zei hij bij wijze van introductie.

‘Dat zou je kunnen doen,’ zei Gil. ‘Maar ik heb niet veel.’

‘Zou toch niet weten wat ik ermee moest doen. Cirkelzaag, die bestaat. Ja toch?’

‘Ik geloof het wel.’

‘Verstekzaag? Bandschuurmachine?’

‘Die bestaan ook.’

‘Ja, maar ach. Ik zou een bandschuurmachine niet herkennen als hij naar binnen liep en om een bourbon vroeg. Wilde gewoon het ijs breken. Ik hoor dat je hier ook nog maar kort woont.’

‘Dat klopt. Gil is de naam.’

‘Ik ben Ted. Reken me dat niet aan. De schuld van mijn ouders. Ze waren immigranten. Uit Iran – Perzisch. Probeerden erbij te horen. Het is niet eens Theodore, vervolgens afgekort tot Ted. Gewoon, letterlijk Ted. Zo staat het op mijn geboorte-

akte. Misschien dachten ze dat als ze me zo noemden ik zou gaan tennissen als ik groot was. Witte tenniskleding zou dragen. Dat hoort een Amerikaan die Ted heet te doen.’

‘Ted is een naam voor countryclubs. Inderdaad.’

‘Maar ik ben nooit gaan tennissen. Of golfen. Duidelijk een teleurstelling.’

Ze gaven elkaar een hand.

Hij nodigde Ted uit om binnen te komen. Het kwam doordat er over bourbon was gesproken. Zijn lievelingsplek in huis was de bar. In een J-vorm tegen één muur, uit de tijd dat een bar in een woonkamer nog prima was. Een statussymbool in plaats van een teken van alcoholisme.

De bar had een houten lambrisering en glazen deuren, en de houten lambrisering bestond uit één paneel, dat geleidelijk rondliep.

‘Mooi,’ zei Ted. Hij ging op een barkruk zitten. Die had een draaiende zitting, dus draaide hij rond.

Gil vond het leuk zoals hij op de barkruk ronddraaide. Zich niet van zichzelf bewust. Zoals een kind dat zou doen.

Hij stapte achter de toog. Als barkeeper had hij geen last van sociale ongerustheid.

Het was eens zijn werk geweest, in een homobar in Chelsea, kort nadat hij van Boston naar New York was verhuisd, en hij had er zowaar van gehouden. Maar uiteindelijk was hij ermee opgehouden, uit schuldgevoel. Doordat hij zag dat andere mensen hun cv afgaven en vervolgens werden afgewezen. Een ander had het inkomen nodig.

Dat was een probleem dat hij met alle banen had gehad, sinds hij had ontdekt dat hij rijk was. Iemand anders had ze nodig.

Het werk als barkeeper was het enige betaalde baantje dat hij ooit had gehad.

Ted praatte over zijn eigen werk, dat te maken had met de

financiering van infrastructurele projecten. In andere landen, voornamelijk in Azië. Ze waren hierheen verhuisd vanwege zijn recente promotie. Ardis kon overal werken, hoewel het een moeilijk besluit was geweest. Ze had haar cliënten niet willen achterlaten. Maar ze was getalenteerd en er was genoeg vraag naar. De meeste oude cliënten hadden er sowieso voor gekozen bij haar te blijven. Sessies per video of per telefoon te doen.

Ze was psychotherapeut, zei hij.

Dat had ze nog niet aan Gil verteld, maar het was logisch. Ze bezat de gave een gesprek te voeren. Vertrouwde op haar instincten.

Misschien vloede haar aardige houding voort uit haar carrière, herkende ze in hem iemand die nooit therapie had gehad, maar dat dringend nodig had.

Aan de andere kant had ze dat misschien doorlopend. Misschien werden therapeuten ervan verdacht dat ze professioneel bezig waren bij elke persoonlijke, vriendelijke daad.

Voor een man die eruitzag als een filmster was Ted verrassend bescheiden. En gemakkelijk in de omgang. Zonder de behoefte om het gesprek naar zich toe te trekken.

Naarmate Gil ouder werd, viel het hem meer op dat mensen over zichzelf praatten. Met uitsluiting van al het andere. Dat was de normale manier van praten. Alsof jijzelf het enige officieel goedgekeurde onderwerp was.

Ted deed dat niet. Hij probeerde Gil wat aan de praat te krijgen, maar was niet vasthoudend. De enige dingen die Gil over zichzelf zei waren: Ik werk niet voor de kost. Deed vrijwilligerswerk toen ik aan de Oostkust woonde. Min of meer fulltime. Maar hier niet. Nog niet.

En één opmerking over het onderwerp huwelijk. Nee, ik ben nooit getrouwd geweest, zei hij toen Ted vroeg of hij gescheiden was.

Neem me niet kwalijk dat ik het vraag, zei Ted, maar al zijn

vrienden waren gescheiden. Je voelde je praktisch een paria als je niet gescheiden was.

Ik heb heel lang met iemand samengewoond, maar we zijn nooit getrouwd, vertelde Gil hem.

Ted begon tactvol over iets anders.

Ze namen elk twee drankjes en Ted vertrok opgewekt.

Tegen de tijd dat de twee kuikens van de treurduif uitvlogen, leken ze precies op haar, maar dan een fractie kleiner. Hij kon de jongen nauwelijks van de moeder onderscheiden.

Naarmate de zomer vorderde werd hij Toms schaduw – half op-pas, half vriend. Ardis was soms op de achtergrond aanwezig, maar niet altijd. Ze had een paar sessies per telefoon of in haar nieuwe praktijk. Meer naarmate de weken verstreken. Ze kreeg nieuwe cliënten.

Ze leek te geloven dat hij goed gezelschap was voor Tom. Een vrijgezel, ja. Maar geen bedreiging.

Haar vertrouwen beviel hem. Ardis was buitengewoon uitnodigend – heel open.

Daar verbaasde hij zich over. Toen meende hij een verklaring te hebben gevonden: ze was net iemand die nog nooit was gekwetst.

Er werd geworpen en geslagen, en hij hield zwarte bokspads op zodat Tom ertegen kon stampen en trappen. Gil probeerde wat variatie aan te brengen, haalde een oude croquetset en badmintonrackets tevoorschijn. Tom trok een gezicht bij het zien van dat antiek, maar liet zich overhalen.

Toen de hitte Gil te veel werd, verhuisde hij hen naar binnen en gingen ze over op bordspelletjes.

Clem had de neiging zich terug te trekken in haar slaapkamer als Gil en Tom binnenkwamen. Ze was vier jaar ouder dan haar broertje – bijna vijftien, zei ze – en miste de vriendin-

nen die ze had moeten achterlaten. Ze zat de hele tijd op een groepsapp met hen te chatten, hun selfies te bekijken met filters van katten- en hondenoren, was gekluisterd aan haar telefoon. Ze was beleefd tegen Gil, maar onpersoonlijk.

Eigenlijk heette ze Clementine, vertelde ze, maar dat klonk te veel als fruit.

Ze deed een paar keer mee met een bordspel, dat ze goed speelde maar niet echt leuk leek te vinden. Tom was dol op haar maar werkte haar op haar zenuwen.

Gil had het gevoel dat ze hem enigszins waardeerde omdat hij voor afleiding zorgde.

Op de satellietradio in zijn auto was een medische zender die hij soms aanzette. Doctor Radio, uit het universitair medisch centrum Langone in New York. De presentatoren van het programma, dat over psychologie ging en waarbij luisteraars konden inbellen, bespraken ‘complex’ verdriet.

‘Hardnekkig’ verdriet, een andere term.

Dat had hij niet, dacht hij. Nee toch?

De dood was de vorm van verlies waar het programma zich op richtte.

Sommige mensen die een geliefde hadden verloren, staa-den elke dag urenlang naar foto’s, wel drie à vier jaar nadat hun geliefde was overleden. Eén vader bracht de naam of de voorkeuren van zijn overleden kind ter sprake in de meest oppervlakkige gesprekken. Of zonder enig gesprek.

‘Hij hield van die kaas die in losse plakken wordt verkocht,’ overpeinsde de vader als er tijdens een feestje een kaasschaal aan hem werd doorgegeven. ‘Amerikaanse kaas. Smelткаas. Dat was de enige kaas die hij at. Ik dacht dat hij eroverheen zou groeien, weet je wel. Op een dag.’

Wanneer iemand vroeg of de vader een raam open wilde hebben, zei hij: ‘Hij wilde altijd in de buurt van een open raam

zijn. Naast zijn bed, toen hij ziek was, zat een raam op het noorden. Hij wilde het rolgordijn omhoog hebben. Hoe dan ook. Hij wilde de wereld zien voorbijtrekken.'

Gil deed niets van dat alles. Zijn verlies was van een lagere orde.

Maar hij had wel een vraag. Het was een vraag die niemand kon beantwoorden behalve zij.

En zij had hem nooit beantwoord.